

Hankkeen toiminnan ja tulosten tiivistelmä

Tavoitteet

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen (Keusote) Kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hankkeen tarkoituksena ja tavoitteena oli parantaa ja monipuolistaa ikääntyneiden kotona asumista tukevia palveluja ja toimintamalleja yhdessä asiakkaiden, Keusoten asiantuntijoiden ja sidosryhmien edustajien kanssa. Hankkeen 11 tavoitetta keskittyivät ikääntyneiden palvelurakenteen keventämiseen ja varhaiseen tukeen sekä oikea-aikaisempiin palveluihin. Lisäksi tavoitteet keskittyivät henkilöstön riittävyyden varmistamiseen etäteknologian toimintamalleja kehittämällä sekä kotona asumista tukevia palveluja tuottavan henkilöstön resursoinnin toimintamallia selkiyttämällä. Tavoitteiden toteuttamisessa huomioitiin vahvasti kolmas sektori sekä omaisten rooli. Tavoitteiden jatkokehittäminen tapahtuu mm. Keusoten kestävä kasvu -hankkeessa (RRP) sekä omana kehittämistoimintana.

Tulokset ja toimintamallit

Hanke tuotti ikääntyneiden kotona asumista tukevia ratkaisuja, toimintamalleja ja tuloksia alla luetellusti valtakunnallisen ohjelman neljän ylätavoitteen mukaisesti eriteltyinä:

Kotona asumista tukevat palvelut ovat asiakaslähtöisiä

- Ikääntyneiden läheiselle suunnattu opas kotona asuvan ikääntyneen arjen toimintakyvyn tukemiseksi
- Omaishoidon opas
- Omaishoitajien hyvinvointia ja jaksamista tukevien toimenpide-ehdotusten kokonaisuus
- Kuntouttavan lyhytaikaishoidon toimintamalli, jossa lyhytaikaishoito tukee omaishoidon asiakkaan toimintakykyä. Omaishoidettavan toimintakyvyn tukeminen vaikuttaa omaishoitajan hyvinvointiin ja jaksamiseen.
- Etäpäivätoiminnan toimintamalli, joka tukee ikääntyneiden sosiaalista kanssakäymistä ja yhteisöllisyyttä
- Toimintamalli sensoriteknologian hyödyntämisestä osana palvelutarpeen arviointia
- Teknologiakatalogi, joka koostaa alueen asukkaille, asiakkaille ja henkilöstölle markkinoilla olevia kotona asumista tukevia teknologiaratkaisuja

Asiakas saa oikeat palvelut oikeaan aikaan

- Kuntouttavaa arviointijakso- ja kotikuntoutuspalvelua toteuttavan Arki-tiimin kehitetty toimintamalli, jolla pyritään asiakkaiden oikea-aikaisempaan palveluun

Riittävä ja osaava henkilöstö turvaa kotiin annettavien palvelujen laadun

- Lääkeautomaattien sujuvan kierron toimintamalli, joka huomioi asiakkaan yksilöllisen, oikea-aikaisen sekä turvallisen lääkehoidon. Lääkeautomaattien käyttöä laajennettiin käyttäjiksi soveltuville asiakkaille.
- Kotihoidon henkilöstöresursoinnin alueellinen toimintamalli ja järjestelmämuutosten asteittainen suunnitelma vuosille 2023–2026, huomioiden myös henkilöstön osaamisen parempi kohdentaminen (kuuluu seuraavan ylätavoitteen alle).

Palvelujen laatu varmistetaan järjestelmällisellä seurannalla

- Järjestöjen roolia ikääntyneiden palvelujen toteuttajana vahvistettiin laatimalla yhdyspintatyön toimintamalli järjestöjen ja kuntien kanssa sekä parantamalla järjestöjen löydettävyyttä Lähellä.fi -sivuston kehittämisen avulla
- Tukipalveluntuottajien omavalvontaa vahvistettiin koulutuksen ja omavalvonnan ohjeistusta ja omavalvontasuunnitelma pohjaa kehittämällä
- Kotihoidon laadun ja vaikuttavuuden mittaristo

Johtopäätökset

Kokonaisuudessaan kehittämistyöllä pystyttiin vastamaan hankesuunnitelmassa asetettuihin tavoitteisiin ja hankeaikana päivitettyihin tarpeisiin hyvin. Kaikkiin tavoitteisiin vastattiin, mutta osaan tavoitteista pystyttiin vastaamaan vain osittain, muun muassa toimintaa tukevien sähköisten järjestelmähaasteiden vuoksi. Hankeajan alussa jo ennakoitiin riskiksi se, että hankkeen tuottamien toimintamallien hyötyjä, vaikutuksia ja vaikuttavuutta ei pystytä todentamaan suhteessa hankkeen lyhyeen kestoon ja tavoitteiden laatuun ja runsaaseen määrään nähden. Tämä riski toteutui juuri edellä mainituista syistä. Myös tiedolla johtamisen työkalujen annin luotettavuus ei toteutunut niin, että kehittämistyön etenemistä ja hyötyjä olisi voitu todentaa sen avulla toivotussa määrin.

Suurin osa hankkeen tuotoksista on otettu hankkeen päättyessä palvelutuotannossa käyttöön, eli moni hankkeessa tuotettu toimintamalli ja tuotos jää elämään osana organisaation palvelujen tuottamista. Toimintamallien ja tuotosten käyttöönottamisen varmistamisessa palvelutuotannon esihenkilöt ovat olleet ja tulevat olemaan hankkeen jälkeenkin merkittävässä roolissa ottaessaan käyttöön ja juurruttaessaan yhdessä henkilöstön kanssa kehitettyjä, uusia toimintatapoja ja -työkaluja osaksi arkea. Osa hankkeen tuotoksista on hankkeen selvitys- ja kehittämistyön tuottamia toimenpide- ja kehittämisohjeita, jotka eivät ole vielä käytössä, vaan odottavat sopivampaa ajankohtaa joko tarttua hankkeen aikana todettuun kehittämistarpeeseen (esim. omaishoidon kokonaisuus) tai ottaa hankeaikana kehitetty toimintamalli (esim. etäpäivätoiminnan toimintamalli) käyttöön kokonaisuudessaan.